

บทสรุปการบรรยาย หัวข้อ

“Thailand Capital Market – Past, Present and Future”

ตลาดทุนไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต

นำเสนอ โดย

ประธานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

คุณวิจิตร สุพินิจ

“Thailand Focus 2008 – Diversifying the Thai Vision”

17 กันยายน 2551, 12.00 – 13.00 น.

โรงแรมพลาซ่าแอทธินี

คุณวิจิตรได้กล่าวเริ่มต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันของประเทศไทยที่กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาการและปฏิรูป ซึ่งเป็นธรรมดาที่จะมีผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจ แต่เชื่อว่าจะมีทางออกในที่สุด หลังจากนั้นก็ได้เริ่มการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

คุณวิจิตรได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของตลาดทุนต่อระบบเศรษฐกิจในด้านการระดมทุนและการจัดสรรทรัพยากรที่จำกัด เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุด การพัฒนาตลาดทุนได้รับการพิจารณาว่าเป็นนโยบายสำคัญที่ควรได้รับความสนใจอย่างเต็มที่จากรัฐบาลเนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อศักยภาพการเติบโตของทั้งประเทศ หากเราศึกษารายละเอียดการพัฒนาตลาดทุนไทยโดยมองทั้งในอดีต ปัจจุบัน และสิ่งที่เราคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต จะทำให้เราเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นถึงปัญหาที่มีอยู่และช่วยเราในการวางแผนสำหรับทิศทางในอนาคต สิ่งเหล่านี้จะทำให้เราสามารถพัฒนาตลาดทุนเพื่อเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจที่จะนำไปสู่การสร้างความมั่งคั่งและสวัสดิภาพที่ดีสำหรับประชากรไทย รวมทั้งปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันและเชื่อมต่อเราสู่ตลาดทุนอื่นๆ ทั่วโลก

ตลาดทุนไทยในอดีต การเคลื่อนย้ายทรัพยากรและทุนระหว่างประเทศยังมีไม่มากนัก และการแข่งขันระหว่างตลาดทุนยังไม่เข้มข้นเท่าในปัจจุบัน ตลาดทุนจึงเป็นเพียงสถานที่สำหรับบริษัทในประเทศเพื่อการระดมทุนและสำหรับนักลงทุนในประเทศเท่านั้น โดยมีธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งทุนหลักของตลาดการเงินของไทย อย่างไรก็ตาม วิกฤตการเงินปี พ.ศ. 2540 ทำให้เกิดความต้องการแหล่งทุนที่เชื่อถือได้นอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเมื่อระบบธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาวิกฤต ดังนั้น จึงนำมาสู่การพัฒนากระบวนการเงินที่ช่วยให้เศรษฐกิจปรับสมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยภาคธนาคารกับตลาดทุน

ในยุคแรกเริ่มของการพัฒนาตลาดทุนจะเน้นที่วิธีการที่ทำให้ตลาดเติบโตเพื่อบรรเทาความไม่สมดุลในการต้องพึ่งพาอาศัยภาคธนาคารที่มากเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสร้างรากฐานเพื่อการเจริญเติบโตของตลาดทุน โดยเฉพาะด้านระบบระเบียบการควบคุม เช่น มาตรฐาน และกฎข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยและคุ้มครองผู้ลงทุน

รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ลงทุนด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ลงทุนภายในประเทศยังไม่เข้าใจมากนักถึงสิทธิและหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้น ทำให้ระเบียบคุ้มครองผู้ลงทุนไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ชำนาญในวิชาชีพด้านธุรกิจหลักทรัพย์และการจัดการ รวมทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ยังคงค่อนข้างขาดความเข้าใจและการยอมทำตามกฎข้อบังคับที่กำหนดไว้อีกด้วย ทำให้ต้องมีการออกกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด เพื่อให้มีผลต่อการคุ้มครองผู้ลงทุน

ตลาดหุ้นไทยในปัจจุบัน การแพร่หลายของตลาดการเงินทำให้เกิดการค้ำข้ามพรมแดน ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นเป็นของการลงทุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2549 กองทุนประกันความเสี่ยง Hedge Funds ได้กลายมาเป็นแรงสำคัญในตลาดหุ้นโลก จากการลงทุนซื้อขายเพื่อทำกำไรให้ได้สูงสุด ด้วยเงินลงทุนมหาศาลและดำเนินการรวดเร็ว ทำให้ตลาดหุ้นต่างๆ ต้องแข่งขันกันอย่างมากเพื่อดึงการลงทุนจากกองทุนเหล่านี้ ซึ่งประเทศไทยก็ถือว่ามีความก้าวหน้าและเป็นแหล่งที่มีประสิทธิภาพในการระดมทุน ที่มีมูลค่ามากกว่าการปล่อยกู้โดยธนาคารพาณิชย์ถึง 1.7 เท่า ณ สิ้นปี 2007

แนวโน้มโลกด้านความเสรีของตลาดผลักดันให้ตลาดหุ้นไทยหาหนทางไปสู่เครือข่ายระดับนานาชาติเพื่อให้ตลาดเติบโตไปตามตลาดโลก นโยบายการพัฒนาตลาดหุ้นจึงเน้นที่การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหุ้นไทยยังคงค่อนข้างจำกัด เรายังต้องการข้อบังคับที่เคร่งครัดเพื่อให้เกิดความซื่อสัตย์โปร่งใสและคุ้มครองผู้ลงทุน ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2549 ทางสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) จึงได้ประกาศแผนงานระยะ 5 ปีเพื่อสร้างความเสรีของตลาด ซึ่งแผนงานนี้ครอบคลุมไปถึงการให้อิสระแก่ระบบออกใบอนุญาตหลักทรัพย์เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้มาใหม่ พร้อมให้อิสระในการต่อรองค่าธรรมเนียมระหว่างนายหน้าและผู้ลงทุน ซึ่งคาดว่าหลักการเหล่านี้จะพร้อมมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2555 นอกเหนือไปจากนี้ กลต. ยังให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องมาตรฐานการที่เข้าร่วมกันในการควบคุมดูแลตลาดให้ได้มาตรฐานโลก ซึ่งถือว่าสำคัญมากใจการสร้าง ความมั่นใจและดึงนักลงทุนจากนานาชาติให้เข้ามาลงทุนในตลาดหุ้นไทย

ตลาดหุ้นไทยในอนาคต การแข่งขันที่เข้มข้นระหว่างตลาดหุ้นต่างๆ และการเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดดของตลาดหุ้นจีนและอินเดียทำให้ตลาดขนาดเล็กกว่าต้องรวมตัวกันเพื่อสร้างกำลังในการแข่งขัน ประเทศกลุ่มอาเซียนก็เช่นเดียวกันในการทำข้อตกลงเมื่อปีที่แล้วในการร่วมกันสร้าง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ ตลาดหุ้นไทยยังมีแนวโน้มสำคัญที่จะกลายเป็นแหล่งสร้างทางเลือกให้แก่อนักลงทุนที่แสวงหาผลกำไรที่สูงกว่าการฝากเงินในธนาคารซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ต้องการสะสมทรัพย์เพื่อการเกษียณ

สำหรับการพัฒนาตลาดหุ้นไทยในอนาคต ต้องพิจารณาถึงแนวโน้มของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น เราต้องกระตุ้นตลาดในประเทศโดยการสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ตลาดภายในประเทศมีความเข้มแข็ง นอกเหนือจากการสร้างความเสรีให้กับระบบการออกใบอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์และการต่อรองค่านายหน้าแล้ว ยังควรมีการจัดการกำจัดการผูกขาดในการซื้อขายแลกเปลี่ยน การส่งเสริมการให้บริการระหว่างประเทศของธุรกิจหลักทรัพย์มีส่วนช่วยขยายขอบเขตการลงทุนให้กับนักลงทุนในประเทศไทย การร่วมมือกันในภูมิภาคอาเซียนจะมีส่วนช่วยเพิ่มความเข้มแข็งของตลาดหุ้นและเศรษฐกิจในภูมิภาค

นอกจากนี้ยังมีมาตรการอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมการผนึกกำลังในภูมิภาค เช่น ตลาดหลักทรัพย์ควรจะสามารถเปิดโอกาสการซื้อขายให้กับผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกที่มีอยู่เดิม และควรมีนโยบายชัดเจนที่สนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ พร้อมทั้งสร้างมาตรฐานของตลาดให้สอดคล้องกันทั้งภายในภูมิภาคและในตลาดโลก

ที่ผ่านมา ทาง กตล. ได้มุ่งไปที่การคุ้มครองผู้ลงทุนและควบคุมความเรียบร้อยของตลาด ทำให้เกิดระเบียบข้อบังคับต่างๆ มากมาย อย่างไรก็ตาม ก้าวต่อไปของ กตล. คงจะต้องทำนี้ถึงการเจริญเติบโตของตลาดและการกระตุ้นการลงทุน ด้วยการปฏิรูปกฎระเบียบที่มีอยู่ โดยลดข้อบังคับที่เกินความจำเป็น เพื่อให้นักลงทุนเกิดความคล่องตัวในการลงทุน และผู้ดำเนินธุรกิจสามารถปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์และเสนอบริการใหม่ๆ เพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายของนักลงทุน

ในขณะเดียวกัน ก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเพิ่มกฎระเบียบในการควบคุมดูแลอุตสาหกรรม โดยให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการวางมาตรฐานในอุตสาหกรรมที่ลงทุน นอกจากนั้น ควรส่งเสริมการให้ความรู้แก่นักลงทุน เพื่อให้ตระหนักถึงสิทธิของตนเองและสิ่งจำเป็นต่างๆ ที่ต้องรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของตน

แนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องใช้เวลาในการดำเนินการตามแผนงาน นักลงทุนรายใหญ่อาจจะเริ่มดำเนินการตามหลักการใหม่ได้ก่อนเนื่องจากมีความสามารถทนต่อความเสี่ยงได้มากกว่า ในขณะที่นักลงทุนรายย่อยอาจต้องการเวลาในการปรับตัว
